

WSTĘP

Polska wieś potrzebuje inwestycji i rozwoju aktywności lokalnej. W tym celu konieczne jest pobudzanie społecznej aktywności mieszkańców a także korzystanie z wszelkich dostępnych programów inwestycyjnych. Pozwoli to na polepszenie sfery socjalnej i jakości życia mieszkańców małych miejscowości.

Zadania z zakresu odnowy wsi nie są wyłącznie powiązane z funduszami unijnymi. Wszelkie fundusze pozabudżetowe na przykład w ramach Kontraktu wojewódzkiego, środki z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Fundacji Odnowy Wsi itp. mogą stanowić potencjalne źródło sfinansowania inwestycji. Główną rolę jednak w sfinansowaniu zaplanowanych do realizacji zadań będą odgrywać środki pochodzące z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 - 2013 w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi”. Jednym z warunków koniecznych uzyskania dofinansowania w ramach tego działania jest sporządzenie dokument o charakterze średnioterminowej prognozy ekonomiczno-finansowej, tak, aby możliwe było sporządzenie wniosków o dofinansowanie inwestycji i skonstruowanie właściwego i realnego montażu finansowego budżetu poszczególnych przedsięwzięć.

Planu Rozwoju Miejscowości, który jest ściśle powiązany z Planem Rozwoju Lokalnego gminy i powiatu, strategią rozwoju województwa i kierunkiem zagospodarowania przestrzennego ma charakter małej strategii rozwoju miejscowości. Konieczne jest, aby w szczególności obejmował analizy zasobów sołectwa, porównania korzystnych i niekorzystnych cech wewnętrznych wsi oraz potencjalnych szans i zagrożeń występujących w otoczeniu, które mogą warunkować przyszłość sołectwa i ich mieszkańców, wizji rozwoju wsi wraz z jej priorytetami i projektami rozwojowymi wraz z elementami montażu finansowego projektów do realizacji. Jego przygotowanie wymagało ścisłej współpracy pomiędzy sołectwem i urzędem gminy oraz spójności planów. Dokument „**Plan Rozwoju Miejscowości Wojnowice**” ma służyć pełnemu wykorzystaniu istniejącego potencjału i szans rozwojowych, w tym dostępu do środków unijnych i funduszy rządowych.

I. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI WOJNOWICE

I.1. Prezentacja miejscowości

Pod względem fizyczno-geograficznym Wojnowice leżą w środkowej części Niziny Śląskiej i mezoregionie – Równiny Wrocławskiej. Zachodnia część gminy należy do Równiny Psiego Pola i m. in. miejscowość Wojnowice, która znajduje się we wschodniej części powiatu wrocławskiego i północno zachodniej części gminy Czernica. Wieś leży na obszarze południowego układu przestrzennego sieci osiedleńczej gminy Czernica pełniącego funkcję zaplecza mieszkaniowego dla Wrocławia i Jelcza-Laskowic.

I.2. Dziedzictwo historyczne

- o **W XIII wieku** wieś należała do książąt piastowskich **Henryka III Białego** i jego spadkobiercy **Henryka IV Probusa**. Trudno jest obecnie stwierdzić, w jakich okolicznościach Wojnowice były powiązane feudalnie z biskupstwem wrocławskim, na co z kolei wskazuje wzmianka z **1291 roku** o położonych za Czernicą dobrach antiquos agros decanatus. Pewna natomiast jest informacja, iż **ksiązę Probus** sprzedał między **1286 a 1290 rokiem** miejscowość dwóm mieszczanom wrocławskim **Tilo** i **Bertholdowi Cindalo**, którzy pod koniec XIII wieku pełnili urząd konsulów.
- o W **1291 roku** wieś nosi nazwę **Wynowicz**, która bierze swoje brzmienie od staropolskiego imienia **Wojan**. Przymyszcjonalnie był to właściciel wsi, reprezentujący interesy któregoś z piastowskich książąt.
- o Z **1336 roku** pochodzi informacja o zbliżonej do dzisiejszej, nazwie miejscowości **Woynowicz**.
- o Dwa lata później spotykamy się z pierwszą próbą niemieczenia tego obszaru, poprzez stosowanie zamiennego nazewnictwa wsi wziętego od nazwiska niemieckich właścicieli dóbr: **“Woynowiz sive Cindal”**.
- o Dopiero w **1341 roku** wieś lokowano na prawie niemieckim. Jednocześnie w jej centrum, na wzniesieniu powstał drewniany kościół z cmentarzem, a naprzeciw posiadłość **rodu Cindal**.
- o Podczas lokacji powstała tutaj karczma, o której mówią źródła z **1343 roku**.
- o Pierwszy poświadczony źródłowo pleban zamieszkiwał tu w **1353 roku**. Wezwanie świątyni pochodzić mogło z miejscowej tradycji, od imienia **biskupa wrocławskiego Wawrzyńca (1207-1232)**. Od **XV do XX wieku** kościół podlegał parafii w Miłoszycach. Najpóźniej **na początku XVI stulecia** miejscowa ludność zaczęła uczęszczać do **szkoły parafialnej w Miłoszycach**.
- o Około **1520 roku** kościół wojnowicki stał się najprawdopodobniej protestancki.

- W **1540 roku** miejscowość nosi nazwę **Cyndal**, przekształconą w **połowie XVII stulecia na Zindel**, która to forma dotrwała **do 1945 roku**.
- Od **1564 roku** wieś wchodzi w skład dóbr **Achatiusa Saurmy**, właściciela majątku w Jelczu i pobliskich Ratowicach. W **połowie XVII wieku** mieściła się tutaj karczma, w której sprzedawano piwo z jelczańskiego browaru Saurmów.
- W **1654 roku**, na mocy traktatu westfalskiego, katolicy zajęli około 100 kościołów na obszarze Śląska, do których należała również **świątynia wojnowicka**.
- Saurmowie wzniesli wówczas nową budowlę, z szachulca. Posiadała ona murowaną zakrystię (fragmenty zachowane do dziś) oraz grobowiec. Podczas wizytacji kościelnej z **1666/1667 roku** zanotowano, iż kościół posiada malowany strop, a jego dach jest kryty gontem. Z kolei poza budowlą stała osobno wieża. W środku, w ołtarzu głównym mieściła się figura NMP z Dzieciątkiem. Dzieciątko było przepasane czerwoną szarfą, a szaty ozdobione posrebrzonymi frędzlami. W **1740 roku**, **Johann Anton von Saurma** ufundował dzwon odlany we Wrocławiu przez **Gotfrieda Schnellrada**. W **1795 roku** piorun trafił w obiekt, który niemal doszczętnie spłonął. Ocalały jedynie zakrystia i grobowiec.
- W **1803 roku** rozpoczęto budowę trzeciego kościoła, konsekrowanego w **1805 roku**. Z tego czasu pochodzi obraz z ołtarza głównego, z przedstawieniem sceny "Męczeństwa św. Wawrzyńca", autorstwa wrocławskiego malarza, **Sigismunda Knöfvella**. W **1841 roku** **cieśla Titze** z Wrocławia postawił wieżę o konstrukcji szkieletowej. Nowe wyposażenie wnętrza miało miejsce w **1861 roku**.
- W tym samym czasie, na przykościelnym cmentarzu ustawiono w **1866 roku** kamień upamiętniający mieszkańców **Wojnowic** poległych w **wojnie austriacko-pruskiej**.
- W **1889 roku**, zapewne pod wpływem okazałej wieży świątyni w Chrzęstawie Wielkiej, dobudowano do kruchty nową wieżę w stylu neogotyckim, ze strzelistą iglicą.
- Z przełomu **XIX/XX stulecia** pochodzi ruchome wyposażenie wnętrza.
- Od **1999 roku**, dzięki staraniom **księdza kardynała Henryka Gulbinowicza** w ołtarzu głównym, po konsekracji, umieszczono relikwie patrona kościoła.
- Z zabytków na uwagę zasługuje również stojący na północ od kościoła **piaskowcowy krzyż pokutny**, pochodzący z **XIV-XVI stulecia**, postawiony w ramach tzw. "compositio", czyli porozumienia zabójcy z rodziną zamordowanego. Tego rodzaju świadectw zbrodni, stawianych na miejscu popełnianego przestępstwa zachowało się na terenie Dolnego Śląska około 400.
- Po przejściu Śląska przez Prusy wielokrotnie odnotowywano polskość miejscowości. W **1826 roku** na zamieszkujących osadę 19 rodzin tylko jedna była katolicka. Jej polskość potwierdził w **1846 roku** znany patriota, **Józef Lompa**.
- Jak donosił w **1848 roku** "**Dziennik Górnos Śląski**", miejscowa ludność przerobiła niemiecką nazwę wsi na swojsko brzmiącą **Cędołów**.
- Przetrwiała tu również tradycja polskich zabaw. I tak w drugi dzień Zielonych Świąt strojono koguta, sadzano go na wozie, a parobkowie toczyli zawody o to, kto pierwszy z zawiązanymi oczami zbije ustawione na ziemi garnki. Zwycięzca zabawy miał prawo do koguta. Obyczajów

nawiązywał być może do średniowiecznej tradycji regionu, bowiem dzięki sprowadzonym na Śląsk w **I połowie XIII wieku Walonom**, miasto Oława zapożyczyło do swojego herbu wizerunek koguta.

- o Wieś **Wojnowice** od czasów pruskich przynależała administracyjnie do okręgu wrocławskiego (Kreis Breslau).
- o Żywiół polski ziemczono ostatecznie **pod koniec XIX stulecia**.
- o W **1939 roku**, wkrótce po rozpoczęciu działań wojennych, pojawili się w miejscowości pierwsi jeńcy wojenni i robotnicy przymusowi, w tym pochodzący z Polski.

I.3. Położenie i powierzchnia

Wieś Wojnowice sąsiaduje od strony zachodniej z miejscowością Jeszkowice i Kamieniec Wrocławski, od strony północnej z miejscowością Nadolice Wielkie, od wschodu z lasem wojnowickim zaś jej granicą od strony południa jest miejscowość Czernica.

Przez jej obszar przebiega:

- o (Chrzastawa Mała) droga nr 1930D – Wojnowice – droga wojewódzka nr 455 (Czernica), o utwardzonej nawierzchni;
- o droga gminna relacji: Wojnowice – Jeszkowice, utwardzona na odcinku przebiegającym przez Wojnowice.

I.4. Charakterystyka ludności

Nazwa Miejscowości	Powierzchnia (ha)	Liczba mieszkańców na dzień 01.01.						
		2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Wojnowice	655,17	346	352	360	369	397	438	469

Mieszkańcy Wojnowic utrzymują się głównie z pracy w zakładach pracy i instytucjach znajdujących w pobliskim Wrocławiu i Jelczu-Laskowice (wałbrzyska strefa ekonomiczna).

I.5. Gospodarka, rolnictwo

Działalność gospodarcza (dwa sklepy, skup złomu) mająca siedziby na terenie miejscowości Wojnowice generuje znikomą ilość miejsc pracy.

Brak jest tutaj bazy hotelowej, noclegowej, gospodarstw agroturystycznych, punktów gastronomicznych oraz organizacji rolniczych.

I.6. Funkcje miejscowości

W obecnej chwili w miejscowości Wojnowice działa drużyna piłkarska. Nowy, młody sołtys wraz z radą sołecką podejmują wiele inicjatyw dotyczących miejscowości Wojnowice, organizują imprezy typu: „Dzień dziecka”, „Piknik wojnowicki”, które cieszą się dużym zainteresowaniem. Są organizowane konkursy i wycieczki dla dzieci, zagospodarowywanie wolnego czasu dzieci w czasie wakacji.

II. ANALIZA ZASOBÓW

II.1. Środowisko przyrodnicze

Klimat:

Pod względem klimatycznym teren gminy Czernica zaliczany jest do Krainy Wrocławsko-Opolskiej, należącej do najcieplejszej na terenie Polski.

Zespoły leśne:

Lasy gminy zgrupowane są w dwóch największych kompleksach - na wschód i na południe od Chrzęstawy Wielkiej oraz w rejonie **Wojnowic**. Wszystkie lasy są chronione i posiadają charakter lasów wodochronnych (w całości lub w wydzielonych fragmentach). W drzewostanie stwierdzono uszkodzenia przemysłowe – II strefa uszkodzeń. Wszystkie lasy na terenie gminy Czernica zaliczono do lasów ochronnych. Gospodarka leśna prowadzona na terenie lasów jest więc podporządkowana utrzymaniu ich w stanie zapewniającym wypełnianie tych funkcji pozaprodukcyjnych. Ograniczeniu podlega więc intensywność użytkowania, a jednocześnie wydłużeniu okres odnowiania.

Obiekty proponowane do uznania za pomniki przyrody:

- o Las Wojnowicki wraz z łąkami nad Odrą

Występujące gatunki herpetofauny:

- o traszka zwyczajna, grzebieniasta (*Triturus vulgaris, cristatus*),
- o żaba trawna, jeziorkowa, wodna (*Rana temporaria, lessonae, esculenta*),
- o ropucha zwyczajna, zielona (*Bufo bufo, viridis*),
- o grzebuszka ziemna (*Pelobates fuscus*),
- o rzekotka drzewna (*Hyla arborea*)
- o jaszczurka zwinka i żyworodna (*Lacerta agilis, vivipara*),
- o padalec zwyczajny (*Anguis fragilis*),
- o zaskroniec zwyczajny (*Natrix natrix*).

II.2. Środowisko kulturowe

Wieś w typie ulicówki.

1. **Strefą „B” ochrony konserwatorskiej** objęto zabudowania byłego folwarku, teren kościoła oraz cały obszar wsi na wsch. od drogi Czernica – Chrzęstawa Wielka.
2. **Strefą ochrony zieleni** objęto teren cmentarza na wsch. skraju wsi oraz cmentarz po zach. stronie drogi z Czernicy do Chrzęstawy Wielkiej.

3. **Strefą „E“ ochrony ekspozycji** objęto widok z drogi od południowej strony na centralną część wsi wraz z kościołem.
4. Wyznaczono **strefę „OW” – obserwacji archeologicznej**, obejmującą wieś wraz z działkami siedliskowymi
5. **strefę „W” ochrony konserwatorskiej** dla cmentarzyska przykościelnego.

Wykaz zabytków architektury i budownictwa:

- o Kościół filialny pw. św. Wawrzyńca, mur., wzmiankowany jako parafia 1353, odbudowany po spaleniu w 1795 r. i konsekrowany w 1805 r.
- o Cmentarz poewangelicki, 1 poł. XIX w.
- o Cmentarz poewangelicki, na wschodnim krańcu wsi, 2 poł. XIX w.
- o Cmentarz katolicki, na południe od wsi, poł. XIX w.
- o Dworek ob. Klub Prasy i Książki, ul. Główna 41, mur., ok. 1870 r.
- o Świetlica, ul. Główna 3, mur., l. 1880-90
- o Dom mieszkalny, ul. Główna 3, mur., ok. 1880 r.
- o Dom mieszkalny, ul. Główna 5, mur., ok. 1890 r.
- o Dom mieszkalny, ul. Główna 8, mur., pocz. XX w.
- o Dom mieszkalny, ul. Główna 10, mur., pocz. XX w.
- o Dom mieszkalny, ul. Główna 12, pocz. XX w.
- o Dom mieszkalny, ul. Główna 14/16, ok. 1890 r.
- o Dom mieszkalny, ul. Główna 18, mur., ok. 1890 r.
- o Dom mieszkalny, ul. Główna 24, mur., ok. 1890 r.
- o Dom mieszkalny, ul. Główna 25, mur., ok. 1880 r.
- o Dom mieszkalno-gospodarczy, ul. Główna 29, mur., pocz. XX w.
- o Dom mieszkalny, ul. Główna 30, mur., ok. 1880 r.
- o Dom mieszkalny, ul. Główna 32, mur., ok. 1900 r.
- o Dom mieszkalny, ul. Główna 37, mur.-szach. ok. 1890 r.
- o Stajnia, ul. Główna 38, mur., ok. 1880 r.
- o Zespół mieszkalno-gospodarczy:
 1. dom mieszkalny, ul. Główna 42, mur., ok. 1890 r.
 2. stajnia, ul. Główna 42, mur., ok. 1870 r.
- o Dom mieszkalny, ul. Główna 45, mur., ok. 1890 r.
- o Dom mieszkalny, ul. Główna 48, mur., pocz. XX w., 1923 r.
- o Dom mieszkalny, ul. Główna 49, mur., ok. 1900 r.
- o Dom mieszkalny, ul. Główna 50, mur., 1867 r.
- o Dom mieszkalny, ul. Główna 52, mur., 1911 r.
- o Dom mieszkalno-gospodarczy, ul. Główna 55, mur., pocz. XX w.
- o Dom mieszkalny, ul. Główna 57, mur., pocz. XX w., 1920 r.
- o Dom mieszkalny, ul. Główna 58, mur., ok. 1890 r.
- o Dom mieszkalny, ul. Główna 59, mur., ok. 1900 r.

Zabytki archeologiczne:

- ślad osadnictwa; kultura łużycka, V okres epoki brązu – okres halsztacki
- osada; późne średniowiecze
- ślad osadnictwa; pradzieje
- osada; późne średniowiecze
- ślad osadnictwa; kultura przeworska; okres rzymski, późny
- ślad osadnictwa; późne średniowiecze
- ślad osadnictwa; wczesne średniowiecze
- ślad osadnictwa; późne średniowiecze

Zabytki archeologiczne bez lokalizacji:

- cmentarzysko, epoka brązu

II.3. Instytucje

Na terenie Wojnowic znajduje się świetlica wiejska z salą zabawową. Planowany jest kapitalny remont budynku. Sala zabawowa jest w bardzo złym stanie technicznym i jest zamknięta; druga część jest użytkowana przez sołtysa wsi do organizowania zebrań wiejskich i innych celów społecznych.

Znajduje się także stary budynek Ochotniczej Straży Pożarnej, jest pusty, w złym stanie, w środku brak jakiegokolwiek sprzętu.

Poza tym jest brak jakichkolwiek działających instytucji.

II.4. Organizacje społeczne

Na terenie Wojnowic została reaktywowana drużyna piłkarska sprzed 30 lat – „Skra-Wojnowice”. Drużyna strątuje w zawodach „C” Klasy, odnoszą sukcesy na murawie i pretendują do wyższych klas. Istnieje również stowarzyszenie „Osiedle Pod lasem”, pragnące w niedalekiej przyszłości starać się o status organizacji pożytku publicznego.

II.5. Walory społeczne, kulturowe, sportowe

Na terenie Wojnowic mieści się boisko sportowe, którym opiekuje się miejscowa drużyna piłkarska. Z funduszy gminnych przeznaczonych na sport oraz własnych środków zagospodarowali teren boiska, aby stał się funkcjonalny oraz reprezentatywny, z uwagi na odbywające się również w Wojnowicach rozgrywki drużyn „C” Klasy.

Obok boiska znajduje się Ogródek Jordanowski, czyli plac zabaw dla dzieci zbudowany z funduszy przeznaczonych przez gminę.

Również poprzez uruchomienie działalności świetlicy wiejskiej możliwa jest działalność kulturalna. Istnieje możliwość reaktywowania Koła Gospodyń Wiejskich, powołania Klubu Seniora, aktywizacja młodzieży wiejskiej poprzez propagowanie kultury fizycznej (tenis, siłownia, pomoc pedagogiczna dzieciom, koła zainteresowań młodzieży).

II.6. Walory zagospodarowania przestrzennego

Wojnowice posiadają bardzo dobre warunki fizjograficzne dla budownictwa. We wschodniej części wsi zostało wybudowane i ciągle rozbudowywane nowe osiedle domków, także na krańcach wsi (w stronę Czernicy, Jeszkowic, Nadolic Wielkich) planowane i budowane są nowe budynki mieszkalne.

Przy Wojnowicach znajduje się rozległy Las Wojnowicki, który jest pod ochroną i planowane są działania ekologiczne na jego terenie.

Wojnowice posiadają następujące tereny do zagospodarowania

- o z przewagą zabudowy usługowej – nieuciążliwe usługi niekomercyjne (np. usługi oświaty i wychowania, kultury, ochrony zdrowia i opieki społecznej), usługi i centra usług należących do zadań własnych gminy oraz usługi komercyjne, z wyjątkiem obiektów handlowych o powierzchni sprzedażowej powyżej 2000 m²
- o tereny z przewagą zabudowy mieszkaniowej oraz związanej z nieuciążliwą działalnością gospodarczą
- o tereny z przewagą użytkowania rolniczego

II.7. Jaka jest miejscowość Wojnowice ?

Co wyróżnia miejscowość Wojnowice?	Atrakcyjne tereny pod zabudowę, zabytki, aktywność lokalna
Jakie funkcje pełni miejscowość Wojnowice?	Ośrodek o poziomie usług elementarnych pełniący również funkcję rekreacyjną i częściowo funkcję zaplecza mieszkaniowego dla Wrocławia. Stale maleje funkcja rolnictwa jako źródła utrzymania ludności.
Charakterystyka mieszkańców	Ludność napływowa (po II wojnie światowej ze wschodu), coraz więcej osób przenoszących się z Wrocławia.
Źródła utrzymania mieszkańców	W coraz mniejszym stopniu rolnictwo. Głównym

	źródłem utrzymania jest zatrudnienie w sektorze prywatnym oraz własna działalność gospodarcza
Sposoby organizacji mieszkańców	Na terenie miejscowości działa klub sportowy. Ponadto funkcjonuje „Stowarzyszenie Pod Lasem”
Sposoby rozwiązywania problemów	Dyskusje, współpraca z UG
Jak wygląda miejscowość Wojnowice?	Obejścia zadbane, brak infrastruktury rekreacyjnej, w części miejscowości brak chodników. Brak infrastruktury turystycznej.
Jakie tradycje są pielęgnowane i rozwijane w miejscowości?	Organizowane są: dzień dziecka, piknik wojnowicki, andrzejki, sylwester
Jak wyglądają mieszkania i obejścia?	Obejścia z reguły zadbane.
Jaki jest stan otoczenia i środowiska?	Miejscowość posiada dostęp do podstawowych mediów za wyjątkiem gazu. Kanalizacja rozprowadzona tylko w nowym osiedlu.
Charakterystyka połączeń komunikacyjnych	Busy, transport prywatny
Charakterystyka rolnictwa	Zmniejszająca się stale rola rolnictwa zwłaszcza małoobszarowego
Propozycje dla dzieci, młodzieży i osób starszych	Działalność klubu sportowego, możliwość korzystania ogródka jordanowskiego.

III. ANALIZA SWOT

III.1. Silne i słabe strony miejscowości - czynniki wpływające na rozwój

SILNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none">• Korzystne atrakcyjne położenie blisko dużej aglomeracji miejskiej (Wrocław)• Czyste środowisko i otoczenie naturalne• Atrakcyjne tereny położone obok kompleksów leśnych możliwe do zagospodarowania na cele rekreacyjno-turystyczne.• Dobre wyposażenie w podstawową infrastrukturę techniczną.• Aktywność lokalna mieszkańców szczególnie zaś Stowarzyszenia „ Osiedle Pod lasem”• Istnienie bogatej infrastruktury mogącej stanowić podstawę do rozwoju lokalnego(boisko, sportowe, duży budynek świetlicy do remontu, mogący spełniać jednocześnie inne społeczne funkcje)• Bogata historia, zabytki w tym zabytki techniki, architektury i budownictwa.• Dziedzictwo historyczne związane z historią „ ziem odzyskanych”	<ul style="list-style-type: none">• Niewykorzystanie potencjału miejscowości w zakresie turystyki i rekreacji.• Brak odpowiedniej do potrzeb infrastruktury sportowo- rekreacyjnej• Brak gazyfikacji, chodników, kompleksowego oświetlenia ulic, utwardzonych dróg (np. w istniejącym od 7 lat osiedlu)• Brak odpowiedniej infrastruktury turystycznej(pól biwakowych, miejsc noclegowych, oznakowania tras, tablice informacyjne itp.)• Niewystarczająca promocja walorów miejscowości (w tym w Internecie• Niewykorzystanie walorów turystycznych związanych z kompleksami leśnymi• Niewystarczające wykorzystanie potencjału związanego z dziedzictwem historycznym.

II.2.Szanse i zagrożenia – czynniki wynikające z otoczenia

MOŻLIWOŚCI	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none">• Wykorzystanie potencjału dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego w tym dla rozwoju turystyki ze względu na bliskość Wrocławia.• Możliwość stworzenia atrakcyjnego miejsca zamieszkania jako alternatywa dla zdegradowanych terenów miejskich lub podmiejskich.• Współpraca z gminą przy realizacji strategii rozwojowych• Rozwój aktywności lokalnej.• Zwiększenie się dostępności do kapitału i środków pomocowych w tym z funduszy Unii Europejskiej.• Szybki i stabilny rozwój gospodarczy	<ul style="list-style-type: none">• Niewystarczające fundusze na dalszy rozwój infrastruktury technicznej a także na właściwe zagospodarowanie terenów ważnych dla wizerunku miejscowości i funkcjonowania jej społeczności• brak stabilności w polityce wspierania rozwoju obszarów wiejskich i gospodarki rolnej, małych i drobnych gospodarstw rolnych)• żywiołowa parcelacja i zabudowa nieszanująca otoczenia przyrodniczego oraz uwarunkowań historycznych, doprowadzić może do utraty walorów krajobrazowych i trwałej zmiany w skali, charakterze i klimacie wsi, a w konsekwencji obniżenia atrakcyjności osiedleńczej

IV. WIZJA ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI

<p>Co powinno wyróżniać miejscowość Wojnowice?</p>	<p>Wojnowice będą miejscowością zintegrowaną, z aktywną i nowoczesną społecznością, eksponującą walory historyczne i turystyczne. Zapewnią będą możliwość wszechstronnego rozwoju społeczności lokalnej. W szczególności nacisk zostanie położony na budowanie bazy rekreacyjno- turystycznej i ekologicznej.</p>
<p>Jakie funkcje ma pełnić miejscowość Wojnowice?</p>	<p>Miejscowość obok funkcji mieszkalno- usługowej stanowić ma atrakcyjny punkt rekreacyjno- turystyczny dla mieszkańców pobliskiego Wrocławia. Ponadto ma stanowić punkt rekreacyjno – wypoczynkowy dla mieszkańców Wrocławia.</p>
<p>Jacy powinni być mieszkańcy?</p>	<p>Aktywni, wykształceni, otwarci na zmiany, dbający o miejscowość.</p>
<p>Co ma dać utrzymanie mieszkańcom?</p>	<p>Praca w sektorze prywatnym, własna działalność gospodarcza(usługi). W szczególności możliwy jest rozwój w sektorach związanych z turystyką.</p>
<p>W jaki sposób mają być zorganizowani mieszkańcy i miejscowość?</p>	<p>Mieszkańcy zorganizowani będą w stowarzyszeniach, które będą zajmować się organizacją imprez, pozyskiwaniem środków na projekty i inwestycje.</p>
<p>W jaki sposób mają być rozwiązywane problemy?</p>	<p>W drodze dyskusji, poprzez różne sposoby komunikacji potrzeb(zebrania wiejskie, organizacje pozarządowe, współpracę z UG)</p>
<p>Jak ma wyglądać miejscowość Wojnowice?</p>	<p>Zadbana, porządna, czysta, z estetycznymi domami, pięknymi ogrodami, dobrze zagospodarowanym terenem rekreacyjno- sportowym oraz odremontowaną świetlicą stanowiącą punkt spotkań, jak również</p>

	spełniającą funkcję przedszkola. Miejscowość nowoczesna, bezpieczna i wygodna – z dobrymi drogami, chodnikami, oświetlonymi ulicami, dobrymi telekomunikacyjnymi łączami (bardziej dostępny Internet).
Jakie tradycje powinny być pielęgnowane i rozwijane w miejscowości?	Imprezy związane z dożynkami, festyny, rajdy.
Jak powinny wyglądać mieszkania i obejścia?	Zadbane, porządne, czyste, z estetycznymi domami, pięknymi ogrodami.
Jaki ma być stan otoczenia i środowiska?	Czyste środowisko naturalne dzięki min. wykorzystaniu odnawialnych źródeł energii oraz zwiększeniu roli edukacji ekologicznej.
Jak powinny wyglądać połączenia komunikacyjne?	Szybkie i łatwo dostępne połączenia komunikacyjne w tym dla transportu publicznego
Jakie ma być rolnictwo?	W miarę możliwości powinien być zachowany tradycyjny krajobraz rolniczy. Powinny być wdrażane programy rolno- środowiskowe, zasady produkcji zintegrowanej.
Co można zaproponować dzieciom, młodzieży i osobom starszym?	Miejscowość powinna dbać o dzieci i młodzież, a także integrować wszystkich nowoprzybyłych, tak by każdy mieszkaniec czuł się ważnym członkiem naszej społeczności i miał jak najlepsze warunki do rozwoju. Dla dzieci i młodzieży będą organizowane zajęcia pozalekcyjne, turnieje sportowe, wyjazdy. Dla osób starszych zajęcia kulturalne, wycieczki, zajęcia rehabilitacyjne.

V. OPIS PLANOWANYCH DO REALIZACJI ZADAŃ

V.1. Lista zadań priorytetowych

CEL	NAZWA PROJEKTU	DATA REALIZACJI	ZAKŁADANY KOSZT REALIZACJI
Modernizacja i rozwój infrastruktury społecznej	Remont świetlicy i jej zaplecza wraz z odnowieniem i zagospodarowaniem przylegającego terenu	2008 - 2010	3.000.000 zł
Modernizacja i rozwój infrastruktury społecznej	Utworzenie przedszkola w Wojnowicach	2009 - 2011	500.000 zł
Poprawa infrastruktury rekreacyjnej, sportowej i turystycznej	Infrastruktura boiska piłkarskiego - ogrodzenie, trybuny, oświetlenie, szatnia	2008 - 2010	120.000 zł
Modernizacja i rozwój infrastruktury społecznej i technicznej.	Budowa chodników i uzupełnienie oświetlenia wsi	2009 - 2011	300.000 zł
Poprawa infrastruktury rekreacyjnej, sportowej i turystycznej	Budowa boiska do koszykówki i siatkówki	2008 - 2010	120.000 zł
Ochrona dziedzictwa historycznego.	Zagospodarowanie schronów – pozostałości po II wojnie światowej.	2008 - 2010	200.000 zł
Poprawa infrastruktury	Ścieżki rowerowe (kompleksowo wraz z innymi miejscowościami gminy)	2009 - 2011	75.000 zł

rekreacyjnej, sportowej i turystycznej			
Ochrona dziedzictwa historycznego.	Cmentarz – zabezpieczenie pozostałości po niemieckim cmentarzu	2008 - 2010	100.000 zł

V.2. Charakterystyka projektów

Nazwa projektu	Remont świetlicy wraz z odnowieniem przylegającego placu i parku
Opis projektu (stan obecny, co będzie zrobione)	Istniejąca świetlica wiejska wymaga remontu. Konieczny jest kompleksowy remont wszystkich pomieszczeń wchodzących w skład budynku, zakup wyposażenia (min. sprzęt nagłaśniający), doposażenie zaplecza socjalnego, wyposażenie pracowni multimedialnej. Ponadto zagospodarowane zostanie otoczenie świetlicy.
Uzasadnienie realizacji	Istotą projektu jest pobudzenie aktywności środowisk lokalnych oraz stymulowanie współpracy na rzecz rozwoju i promocji wartości związanych z miejscową specyfiką społeczną i kulturową. Zakładane cele przewidują wzrost znaczenia wsi jako lokalnego ośrodka rozwoju kultury, edukacji, sportu i rekreacji. Realizacja remontu świetlicy ma służyć integracji społeczności lokalnej, większemu zaangażowaniu w sprawy wsi, zagospodarowania wolnego czasu dzieci i młodzieży oraz rozwojowi organizacji społecznych. Konieczne jest stworzenie możliwości mieszkańcom miejscowości do spotkań i aktywnego spędzania wolnego czasu. Na terenie miejscowości brak jest rozbudowanej infrastruktury kulturalnej czy rekreacyjnej. Dzięki realizacji projektu możliwe będzie zarówno zorganizowanie spędzania wolnego czasu dorosłych, młodzieży i dzieci. Tutaj odbywać się będą zebrania wiejskie oraz zajęcia dla dzieci. Społeczność lokalna będzie mogła korzystać z sal i dostępu do Internetu. W świetlicy będą mogły być organizowane szkolenia i dodatkowa działalność edukacyjna.
Koszt realizacji (w tym środki własne gminy i środki pozabudżetowe)	3.000. 000 zł w tym środki własne gminy i środki pozabudżetowe na poziomie co najmniej 50%
Termin realizacji	2008 - 2010

Budynek świetlicy

Poddasze budynku świetlicy

Nazwa projektu	Utworzenie przedszkola w Wojnowicach
Opis projektu (stan obecny, co będzie zrobione)	Propozycją dla umiejscowienia przedszkola jest budynek świetlicy, który mógłby, ze względu na swoją kubaturę po remoncie pełnić obie te funkcje jednocześnie.
Uzasadnienie realizacji	Utworzenie przedszkola jest w chwili jednym z priorytetów miejscowości. Powiększanie się liczby młodych ludzi z dziećmi osiedlających się w

	<p>miejsowości powoduje zwiększone zapotrzebowanie na tego rodzaju placówki, których w miejscowości nie ma. Powstanie tego typu ośrodka prowadzić będzie jednocześnie do zacieśnienia się więzów pomiędzy ludnością zamieszkującą miejscowość, a napływową.</p>
<p>Koszt realizacji (w tym środki własne gminy i środki pozabudżetowe)</p>	<p>500. 000 zł w tym środki własne gminy i środki pozabudżetowe na poziomie co najmniej 50%</p>
<p>Termin realizacji</p>	<p>2009 - 2011</p>

<p>Nazwa projektu</p>	<p>Boisko piłkarskie- ogrodzenie, trybuny, oświetlenie, szatnia</p>
<p>Opis projektu (stan obecny, co będzie zrobione)</p>	<p>Boisko piłkarskie, z którego korzysta miejscowa drużyna nie jest wyposażone w zaplecze to jest: szatnie, ogrodzenie, trybuny. Brak jest na nim oświetlenia. Projekt zakłada doposażenie boiska w potrzebną infrastrukturę.</p>
<p>Uzasadnienie realizacji</p>	<p>Na terenie miejscowości znajduje się boisko piłkarskie, z którego korzysta miejscowa drużyna. Jest ono ponadto wykorzystywane na organizację imprez plenerowych. Doposażenie boiska poprawi infrastrukturę sportową na terenie miejscowości oraz jego funkcjonalność.</p>
<p>Koszt realizacji (w tym środki własne gminy i środki pozabudżetowe)</p>	<p>120. 000 zł w tym środki własne gminy i środki pozabudżetowe na poziomie co najmniej 50%</p>
<p>Termin realizacji</p>	<p>2008 - 2010</p>

<p>Nazwa projektu</p>	<p>Budowa chodników i uzupełnienie oświetlenia wsi</p>
<p>Opis projektu (stan obecny, co będzie zrobione)</p>	<p>Projekt będzie polegał na budowie chodnika wzdłuż ulic Głównej i Poprzecznej. Ponadto przy drogach ulicach i placach na terenie miejscowości, przy których nie ma oświetlenia zostaną dobudowane nowe oprawy oświetleniowe,</p>
<p>Uzasadnienie realizacji</p>	<p>Ulice stanowią ciągi komunikacji pieszej w miejscowości. Poruszanie się poboczem drogi stwarza zagrożenie dla mieszkańców. Wybudowanie</p>

	chodników poprawi bezpieczeństwo pieszych, przyczyni się do poprawy estetyki . Modernizacja oświetlenia poprawi bezpieczeństwo na drogach
Koszt realizacji (w tym środki własne gminy i środki pozabudżetowe)	300. 000 zł w tym środki własne gminy i środki pozabudżetowe na poziomie co najmniej 50%
Termin realizacji	2009 - 2011

Nazwa projektu	Zagospodarowanie schronów
Opis projektu (stan obecny, co będzie zrobione)	W chwili obecnej schrony są częściowo zasypane – potrzebne jest udrożnienie wejść i założenie w nich oświetlenia. Ze względu na unikatowy charakter budowli schrony zaadaptowane zostaną na miejsce spotkań miejscowej ludności
Uzasadnienie realizacji	Schrony stoją w chwili obecnej niewykorzystane, a ich umiejscowienie w samym centrum miejscowości, jak również dogodny dostęp do nich umożliwiają ich wykorzystanie w celach społecznych.
Koszt realizacji (w tym środki własne gminy i środki pozabudżetowe)	200. 000 zł w tym środki własne gminy i środki pozabudżetowe na poziomie co najmniej 50%
Termin realizacji	2008 - 2010

Nadziemne partie bunkrów

Wnętrze bunkrów

Nazwa projektu	Ścieżki rowerowe
Opis projektu (stan obecny, co będzie zrobione)	W chwili obecnej nie ma wyznaczonych ścieżek rowerowych. Jednakże w intencji mieszkańców całej gminy jest połączenie siecią wyznaczonych szlaków rowerowych, tak aby ułatwić zarówno mieszkańcom, jak i turystom poruszanie się po terenie gminy.
Uzasadnienie realizacji	Duża część mieszkańców gminy wykorzystuje rower jako podstawowy środek transportu – zarówno w ramach dojazdów do pracy, jak i w rekreacji. Powstanie systemu ścieżek rowerowych w całej gminie ułatwi poruszanie się po niej, jak również spowoduje iż pojawi się w niej więcej turystów.
Koszt realizacji (w tym środki własne gminy i środki pozabudżetowe)	75. 000 zł w tym środki własne gminy i środki pozabudżetowe na poziomie co najmniej 50%
Termin realizacji	2009 - 2011

Nazwa projektu	Cmentarz – utworzenie lapidarium
Opis projektu (stan obecny, co będzie zrobione)	Zabezpieczenie pozostałości cmentarza ewangelickiego z przełomu XIX i XX wieku. Obecnie miejsce to nie jest w żaden sposób zabezpieczone, groby zapadają się, odsłaniając szczątki ludzkie.
Uzasadnienie realizacji	Niedopuszczalnym jest, aby sytuacja cmentarza nie uległa zmianie. Zabezpieczenie resztek cmentarza i uporządkowanie ich jest nieodzowne, tak aby jego pozostałości nie były w dalszym ciągu niszczone, a szczątki ludzkie nie poniewierały się w zarastającej coraz mocniej cmentarz roślinności.

Koszt realizacji (w tym środki własne gminy i środki pozabudżetowe)	100. 000 zł w tym środki własne gminy i środki pozabudżetowe na poziomie co najmniej 50%
Termin realizacji	2008 - 2010

Nazwa projektu	Budowa boiska do koszykówki i siatkówki
Opis projektu (stan obecny, co będzie zrobione)	Obecnie na terenie miejscowości nie ma boiska do koszykówki i siatkówki, a coraz więcej dzieci i młodzieży chce uprawiać te dyscypliny sportowe. Wybudowane z w ramach projektu zostanie boisko do koszykówki i siatkówki o nawierzchni betonowej.
Uzasadnienie realizacji	Boisko do koszykówki będzie stanowiło jedną z alternatyw dla spędzania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży, a także funkcjonować będzie jako obiekt sportowy, wykorzystywany do prowadzenia zajęć pozaszkolnych.
Koszt realizacji (w tym środki własne gminy i środki pozabudżetowe)	120. 000 zł w tym środki własne gminy i środki pozabudżetowe na poziomie co najmniej 50%
Termin realizacji	2008 -2010

V.3. Zgodność Planu Odnowy z dokumentami strategicznymi i planistycznymi

Proponowane projekty są zgodne z:

- o Strategią Rozwoju gminy
- o Studium uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Czernica
- o Planu Rozwoju Lokalnego na lata 2006-20013 dla Gminy Czernica
- o Regionalnym Programem Operacyjnym dla Dolnego Śląska na lata 2007-2013

Dokumenty będące podstawą analizy:

1. Strategia rozwoju Gminy Czernica
2. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy
3. Plany zagospodarowania przestrzennego